

—c.

V škrlatinki.

Mene tako zebe, mati. Pokrijte me z odejo!
Tako, tako! Še me zebe . . . še . . . Tam
od okna . . .«

»Okno je zaprto, dete . . .«

»Odprto je, mati, o tam odprto . . .«

»To je samo ono okence tam zgoraj, da uživaš
sveži zrak. Zdravnik je zapovedal . . .«

»Mene tako zebe, mati! Še huje me zebe kakor
takrat, ko sem padla v ribnik.«

In sključena pod odejo se deklica vsa trese.
Stiska¹ se v mehke, tople, višnjevkaste gube odeje.
Njene sključene roke pomikajo odejo na razvneto
glavico, na velike, razširjene zenice, ki se kar leske-
tajo v vročnici, kakor bi se hotele skriti pred ledeno
prikaznijo — trepetajo ter sedaj pa sedaj opazujejo
odejo . . .

»Mati, odprite okno, ker me hoče zadušiti . . .«

»Okno zgoraj je odprto; onega spodaj pa ni moči
odpreti. zakaj zunaj je hladno, ker piha veter. Pót te
zaliva, otrok moj, opihal bi te in prehladila bi se . . .«

»Jaz se ne prehladim, ne, ker me tako peče . . .«

»Kje te peče? Kje?«

»Tu nad srcem me peče . . . Pa tudi v grlu in
v glavi . . . Zdi se mi, da sem v peči, mati . . . Moja
glavica je vroča kakor v peči, pa tudi prsi . . . vsa
sem kakor v peči . . . Dimnikar je zamašil peč . . .
Zadušim se, mat; odprite okno spodaj . . . Mati! . . .«

»Tako, dete . . . takoj . . .«

»Oče? Kje so oče, mati? Zakaj ne pridejo oče? Gotovo so jih ubili razbojniki, vi pa ste prosili Boga, naj bi jih ne ubili.«

»Zakaj ste molili, mati, zakaj? Povejte mi, mati!«

In od strahu in vročnice razširjene zenice otrokove zró topo iz glavice, osenčene z jasnim povesmom las, ki jih zaliva pót vročnice in strahu. Medle, vsled bolezní shujšane roké se nekam upirajo, a iz ust, izmučenih od škrlatice, prihaja prestrašen klic: »Razbojniki! Mati! Beživa! Beživa! Mati! Mati!«

»Vidiš, dete, kako je dober Bog! Uslišal me je, in danes se že počutiš bolje. Še boš zdrava, zdrava, in kadar vstaneš s postelje, pa bo toplo vreme, pa odideva na vrt, trgat cvetic. Ondi boš poslušala, kako popevajo ptičke, kako brenče čebele, potem pa pojdeva po gobe v gozd, kjer tako šumé drevesa. Kaj ne, dete?«

»Prav, mati, prav! Pa povem dedu bajko o volku in o onem vrlem dečku, ki je ubogal angela. Jelíte, naj mu povem? Kaj? Ali mar ne?«

»Poveš mu, dete, poveš . . .«

»Samo recíte, mati, dedu, naj bi se toliko ne jokali, ker imajo tako slabe oči, ki že itak slabo vidijo, pa ni treba da bi še pretakali solze, ker so oči že tako revne. Kaj ne, mati? Ni treba? Kaj? Povejte jim! Kaj ne, da jim poveste?«

»Povem jim, dete, gotovo jim povem . . .«

»Čemu govoríte tako tiho, mati?«

»Tiho? . . .«

»Usta se vam premikajo, pa nič ne povedó. To je čudno . . .«

»Dete!«

»Kaj vam je, mati? Povejte! Kaj? Vi ste bolni; ne morete govoriti, samo ustnice se vam gibljejo. Ali ste bolni?«

»Dete moje, dete! . . .«

*

»Tudi oče govoré, a jaz jih nič ne slišim. Ded govoré . . . Tudi maček odpira gobec, pa jaz ne čujem mijavkanja. Jaz ne čujem ničesar, mati, čisto ničesar, ničesar.«

»Dete moje, dete! . . .«

»Tako mi šumi v ušesih, mati, kakor takrat, ko je šumel veter v onem gozdu, kjer rastejo gobe. In v tem ušesu mi doni neprestano brenčanje čebel, pa tudi hrošči godejo in zlate muhe, ki so tako popevale, ko smo želi oves. Takrat je bilo tako vroče in hotelo je deževati.«

*

»Jaz vidim, mati, da vi govorite. Dà, dà. Le gibljite z ustnicami . . . Jaz vidim . . . Rekli ste: Bog! . . . Recite še enkrat, recite! . . . Sedaj pa ste izrekli besedo: oče. Še enkrat, mati, še enkrat . . . Sedaj pa pravite: Zofka! Govorite, mati, govorite! Premikajte ustnice . . . Še, še . . . Jaz vidim, vidim . . .«

*

Kako je ime, mati, temu metulju, ki se je vsedel na bezeg, tako lepo rumen s črnimi pikami? Naslikan je v knjigi, in vi ste mi enkrat povedali, kako se imenuje.«

»Kraljevi plašč.«

»Kako?«

»Kra-lje-vi plašč.«

»Pláč . . . plač . . .«

»Kraljevi plašč . . .«

»Še enkrat povejte, mati, ker jaz ne morem.«

»Kraljevi plašč . . .«

»Pláč . . . Ne morem, mati, ne morem . . .«

*

»Mati, kako se imenuje ono drevo, pri oni hiši na polju, kjer je sveto razpelo! Kako se imenuje, mati?«

»Lipa.«

»Kako?«

»Lipa . . .«

»Aha! Lipa! Da, da! Lipa, lipa, lipa . . .«

»A one muhe hudobne, ki so opikale takrat očeta. Kako se imenujejo?«

»Čebele . . .«

»Kako?«

»Če-be-le . . .«

»Še enkrat, mati, še enkrat . . .«

»Če-be-le . . .«

»Ni mogoče, mati, ni mogoče . . .«

*

»In ono veliko, kjer prebiva Bog, kako se imenuje?«

»Nebo.«

»Kako?«

»Nebo.«

»Kako?«

»Nebo.«

Pod dolgimi, črnimi trepalnicami, ki so delale senco temnovišnjekastim, čudovito razširjenim očem deteta, so se zalesketale debele solze. Pritrkljale so

in stekle navzdol po zalem ličecu, izhujšanem vsled bolezni, kakor kaplje po jesenski cvetki, ki jo je osmodil jesenski mraz.

Velike, pekoče, svinčeno težke solze so padale tudi na materine prsi. Kapljale so na njeno srce, sikale, cvrčale ter ugašale plamen življenja . . .

9. Mohorov :

Otroku.

Bog ti daj
stotisoč sreč,
ôtrok moj!
Tvoja očesca gledam:
v duši se moji jasni.
Ličece tvoje pogladim:
vse razbežé se skrbi.
Tvoja usta poljubim:
vséli se v dušo mi raj,
ki sem ga sam užival nekđaj.
Bog ti daj
stotisoč sreč,
ôtrok moj!

